

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Άγγελος Παληκίδης
Επίκουρος Καθηγητής
Τμήμα Ιστορίας & Εθνολογίας ΔΠΘ

Θεματικοί άξονες Τοπικής Ιστορίας

1. Ο τόπος ως πατρίδα, ως μετοικεσία και ως εξορία (εδώ εντάσσονται οι θεματικές της προσφυγιάς, της οικονομικής μετανάστευσης και του εκτοπισμού)

«Από ξένο τόπο»/ 'Üsküdar'a Gider İken': οι μαθητές-τριες ακούν το τραγούδι στα ελληνικά, τουρκικά, εβραϊκά-σεφαραδίτικα, βουλγαρικά, αραβικά, αλβανικά, σερβικά και συζητούν για τις πολιτισμικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ των πληθυσμιακών ομάδων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

<https://www.youtube.com/watch?v=uKGYJty6QoQ>

2. Ο τόπος του άλλου γίνεται δικό μας τόπος (εδώ συμπεριλαμβάνονται τα οδικά δίκτυα, όπως η Εγνατία Οδός, η αποικιοκρατία, το τραγούδι και ο θεσμός της φιλοξενίας)

3. Το φυσικό τοπίο έχει και αυτό ιστορία και ιστορικότητα (σχέση του φυσικού τοπίου με τις ανθρώπινες δραστηριότητες, την οικονομία, την εξέλιξη της τεχνολογίας, την διαστρωμάτωση των τοπικών κοινωνιών, ακόμη και την αισθητική διαμόρφωση του φυσικού περιβάλλοντος του αστικού χώρου)

4. Ο τόπος ως γλωσσική ιστορική σήμανση (ιστορικά τοπωνύμια)

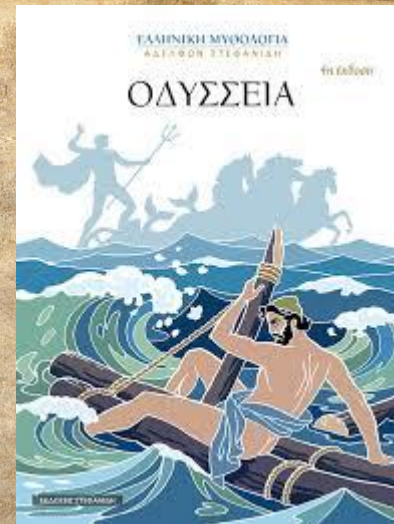
στόχος	Ιστορικές έννοιες
Να αντιληφθούν την αδιάλειπτη συνέχεια της ζωής της Κωνσταντινούπολης από την ίδρυση του Βυζαντίου ως αποικίας των Μεγαρέων τον 7 ^ο αιώνα και κυρίως από την ίδρυσή της από τον Κωνσταντίνο το 330 μ.Χ. μέχρι σήμερα.	Βυζάντιο, Νέα Ρώμη, Κωνσταντινούπολη, Βασιλεύουσα, Konstantiniye (ονομασία της οθωμανικής περιόδου) και (μετονομασία το 1930)

5. Ο τόπος ως ουτοπία ή ο τόπος ως φαντασία

Γ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Η Οδύσσεια και αντίστοιχα φανταστικά ταξίδια στην ελληνική μυθολογία και τη μυθολογία άλλων λαών.

Να κατανοήσουν ότι ο μύθος του Οδυσσέα συνδέεται με την ανάπτυξη της ναυσιπλοΐας και την αναζήτηση νέων εμπορικών προορισμών, ταυτόχρονα όμως και με τη διεύρυνση των πολιτισμικών και γεωγραφικών οριζόντων. Να διακρίνουν ομοιότητες σε μύθους ελληνικούς και άλλων λαών, ειδικότερα συγκρίνοντας φανταστικά ταξίδια.

6. Ο τόπος ως τραύμα ή ο τόπος ως δυστοπία

7. Ο τόπος ως νοσταλγία

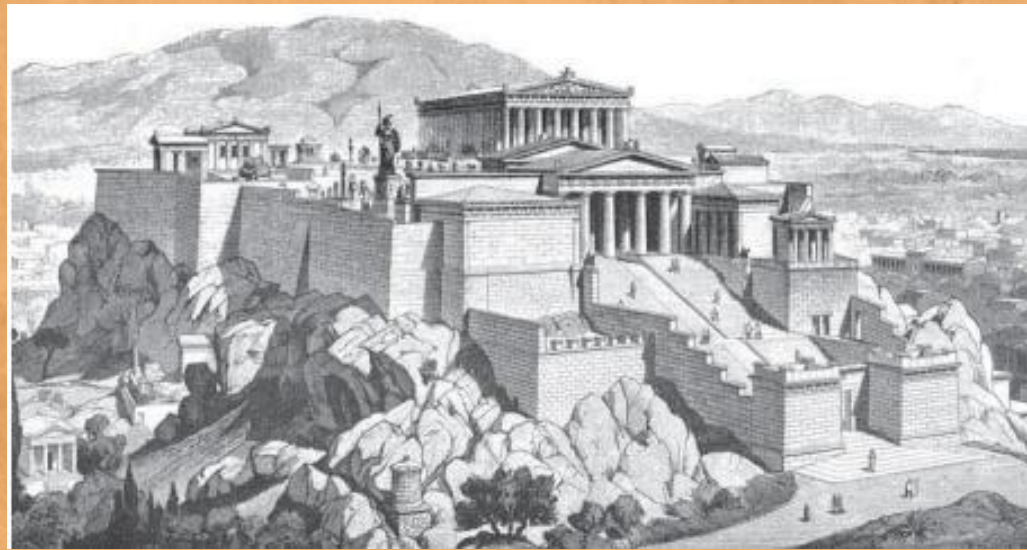

8. Ο τόπος ως μνήμη

9. Ο τόπος ως ανακάλυψη

10. Ο τόπος ως αναπαράσταση

Θεματικοί άξονες Τοπικής Ιστορίας

11. Ο τόπος ως θρησκευτικό σύμβολο (Άγιοι Τόποι, Σταυροφορίες και Ιερός Πόλεμος)
12. Ο τόπος ως πολιτισμικό παλίμψηστο (π.χ. εντοπισμός των ιχνών που άφησαν στον ίδιο τόπο οι πολιτισμοί και οι κάθε είδους κυριαρχίες από την αρχαιότητα και τις βενετικές κτήσεις, την οθωμανική αυτοκρατορία και το νεότερο ελληνικό κράτος)

Ο τόπος ως σταυροδρόμι πολιτισμών (Ε' Δημοτικού: Μεσόγειος)

Μεσόγειος, η θάλασσα που μας χωρίζει, η θάλασσα που μας ενώνει

- Κατασκευή φωτο-κολάζ με τίτλο «Η Μεσόγειος έχει τη δική της ιστορία».
- Οργάνωση εκδήλωσης, ανοικτής στην τοπική κοινότητα, με τίτλο «Η Μεσόγειος, σταυροδρόμι λαών και πολιτισμών», στο πλαίσιο της προετοιμασίας της οποίας προτείνεται η σύγχρονη και η ασύγχρονη επικοινωνία με μαθητές-τριες τάξεων άλλων μεσογειακών λαών, η αλληλεπίδραση και η αναζήτηση διαφορών και ομοιοτήτων σε διαφορετικούς τομείς πολιτισμικής έκφρασης (π.χ. μουσική, ζωγραφική, λογοτεχνία).
- Πρόσκληση στην τάξη μελών της τοπικής κοινωνίας που έχουν διαφορετική εθνοπολιτισμική καταγωγή και ανάδειξη, μέσω της αφήγησης των βιοϊστοριών τους, τόσο στοιχείων του πολιτισμού καταγωγής τους όσο και της σημασίας της διαπολιτισμικής αλληλεπίδρασης για τη διαμόρφωση της πολιτισμικής τους ταυτότητας.
- Προτείνεται ακόμη η δημιουργία έκθεσης φωτογραφίας με θέμα «Μεσόγειος, η θάλασσα που μας χωρίζει, η θάλασσα που μας ενώνει», στην οποία θα αναδεικνύονται οι πολλαπλές και διαφορετικές όψεις της κοινής ιστορίας των μεσογειακών λαών και ο πολιτισμός τους.